

CIGANKA

POVEST IZ
DOMAČIH
HRIBOV

Predstavniki:
Albin Hrovatin

(Nadaljevanje)

"Hahaha, Silvester, ta baraba tatinska, ki se je vedno s cigani klatil in z drugimi takimi potepuhi! To ste mi čedni tožniki: cigan, ciganica, oni v kazni in Jerca. — Haha! Takim vendar nobeden ne bo verjel, če ima kaj soli v glavi."

"Le smeje se, grešnik stari! Saj se ne boš več smejal."

"Jerca, kje si dobila to pisano?" je vprašal Ravnjak.

"Ha, ali misliš, da ni pravo? Pogledaj na pečat in podpis! Prejela sem to reč na pravem kraju, ker sem vedela, da ste moški prepočasni in preveč nerodni... Dokazov je še dovolj — sodišče jih bo vse izpričalo."

Tedaj je spregovoril zopet župnik:

"Nismo zato tu, da bi sodili, temveč da odločimo, ali naj se poroka vrši ali ne. Odločiti morata vidva, ženin in nevesta, predvsem ženin."

Ne da bi dolgo premišljeval, je izjavil Ravnjak:

"Poroka se ne izvrši, dokler se vse ne pojasni."

"Preklete! Tak si torej? Zlodej salamenski!" je zaklel Osojnik.

Nevesta in njena sestra sta zahreščali:

"Besedo sneš!"

"Noben mož nisi!"

"Baba si!"

"Zdaj vas poznam," se je razlezel Ravnjak. "Zdaj sploh odstopim. Ne vzamem te ne."

Ta trenutek je krepko potrkalo in odprla sta dva orožnika in vstopila. Starejši od njiju je vprašal:

"Ali je tu neki Martin Osojnik, kmet na Osojah?"

"Ta sem jaz," je odgovoril Osojnik, blede ko stena, pa vendar z odločnim in trmastim pogledom.

"Sodišče nama je naročilo, da vas primeva."

"Grom in strela, zakaj? Kar na tako zlobno obrekovanje vendar ne morete prijeti pošternjaka, ki še nikoli ni imel s sodnijo opraviti."

"Tole primite, gospodar žandar," je zaregljala bivša nevesta in pokazala na Jerco; "ta se laže in obrekuje."

"Smrklja smrkova!" je zakrkljala potovka.

"Midva nimava kaj reči, niti kaj spraševati; izvršiti morava, kar nama je zapovedano," je dejal orožnik in prijel Osojnika za roko.

Tedaj je stopil župnik na sredo in prosil orožnika, naj malo počakata, da se zunaj ljudje razidejo. Ko sta mu ugodila, je šel gospod na sejmišče. Ravnjak, ujec Miha in potovka so izginili pri onih vratih za daj.

Na sejmišču je župnik razklasil, da se poroka zaradi za-

držka ne more vršiti, in je prosil ljudi, naj se lepo mirno razidejo. Večina je gospoda poslušala. Le nekateri, ki so bili od sile radovedni, so še ostali; med temi sta bila seveda tudi Cenc in Urška. Cel šop moških se je podal v gostilno. Pol ure potem sta orožnika gnala Osojnika...

Urška je nekaj časa še stikala okoli župnišča, Cenc pa ji je pobrisal za tovariši v gostilno. Tu vam je bilo danes glasno kakor pred kakimi volitvami. Jerca je sedela v kuhinji in se je krepčala s kisló juho, zraven pa pripovedovala krčmarici, svoji prijateljici, kaj vse je v Mariboru izvedela. Krčmarica je nesla novice še tople svojemu možu v točilnico, ta pa takoj svojim gostom v pivnico. Kar sapa jim je vzelo. Potem pa so

"Saki"---1,000 Gallons

TULE LAKE, CALIF.—This photo taken at Tule Lake Relocation Center after the army seized more than 1,000 gallons of liquor, stored in bottles, kegs and barrels, as evidence relating to the illegal manufacture of "saki" by Japanese segregationists in this relocation center, according to federal authorities.

se jim odrešili jeziki in eden so vzkliknili nekateri. "Cenc, drugega so hiteli prevpiti. Eni so dejali, da so že poprej vedeli, kako se bo ta zaroka razdrla; drugi so se rotili, da so to vse skup same prazne čence in da se bodo skadile v nič. Tedaj je stopil med duri mojster Cenc, ki se še od véeraj ni čisto razbistril, in je zakrutil:

"Oj zdaj gremo, oj zdaj gremo, nazaj nas več ne bo."

"Halo, Cenc bo kaj povedal!"

"Sreča je opoteča," se je heh-ljal Cenc, "in laž ima kratke noge. Za levico jo drži eden in za desnico eden. Tako jo vodi-ta tam dol za vodo — hoho."

"Kaj se nam pleteš? Povej tako, da te razumemo!"

"Ha, ali niste videli, ko so Osojnika gnali? Na vsaki strani orožnik s puško pokonci, na sredi pa nekdanji osojski gospodar."

National Headache

DETROIT, MICH.—The Ides of March are not going to sneak up on L. M. Hartline, of Detroit, and find him scrambling to get under the income tax deadline wire. So Mr. Hartline takes his headache early and brings his income tax return to W. S. Cookingham, one of the federal deputy tax collectors for his district, to share the headache with him. We're told that the current form (or forms) is (or are) the most complicated in the nation's history... and they don't allow you to deduct for the aspirin, either.

Medtem ko je govoril, se je začul izpred gostilne nov hrup. Dva orožnika sta našla gor pri čevljarjevi koči cigana Mirka

vsega pijanega in sta ga vkle-nila in prignala.

Ko sta namreč iskala onega razbojnika, o katerem je pripo-vedoval Osojnik, sta našla ena cigana in ga prijela, ne da bi bila slutila, kako imeniten lov se jima je posrečil. Ker se je pijani cigan venomer s Cen-cem izgovarjal, sta orožnika prišla še po tega v gostilno in sta ga gnala s seboj, ne da bi ga bila vklenila.

S sejmišča sem je pridirjala Urška in vpila:

"Cenc, Cenc, za božjo voljo, kaj si napravil?"

"Ničesar!" je zahrulil čev-ljar.

Ko sta ga orožnika odgnala s ciganom, je zapel s poredno otožnostjo:

"Oj zdaj gremo, oj zdaj gremo, nazaj še pridemo..."

XIV.

Že tisti dan pred ponesrečeno poroko so popoldne brzojavili iz kaznilnice okrajnemu sodi-šču, kaj je Silvester povedal. Še isti večer so prijeli Lizo Ko-ren. Ta se je tako prestrašila, da je takoj vse priznala in re-kla, da ji je Osojnik dal dve sto-za-to, ker je pomagala de-klu spraviti. Nato je sodišče odredilo, da se mora Osojnik zapreti. Prignali so ga s ciga-

nom in Cencem. Po štirih dneh so našli vso cigansko tolpo in so zaprli še Mirkovo ženo Bistro in tri starejše cigane.

Sredi avgusta je bila razpra-va. Ko je Osojnik videl, da ni-ma kam, se je vdal in je vse priznal. Obsodili so ga na pet-najst let ječe. Silvester je do-bil k svoji sedanjí kazni še pet let, cigan Mirko šest, Bistra tri in Liza Korenka eno leto. Cen-ca, ki ni bil drugega kriv ko to, da je cigana večkrat pri sebi skrival, so držali samo nekaj dni, potem so ga izpustili.

Pri razpravi so tudi ugotov-ili, da je Vanda, ali kakor so jo zdaj klicali: Pavla, zares hčerka Jurija Osojnika, ki so jo cigani ugrabili. Po krstnem li-stu, ki ga je poslal domači žup-nik, ji je bilo Julijana prav ime in je bila eno leto mlajša, kakor pa so trdili cigani.

Ko se je vse pojasnilo, je so-dišče odločilo, da je vsa osoj-ška dediščina njena, vendar pa mora otrokom obsojenega Osoj-nika plačati dvajset tisoč di-narjev za dosedanje delo na Osojah. Pavla pa jim je dala trideset tisoč dinarjev. Jerca ji je svetovala, naj si poišče kake pridne najemnike za Osoje. Po-slušala jo je, zase pa je kupila hišico pri St. Ožboltu; tu sta odslej z Jerco stanovali.

Z Ravnjakom sta se videla na sodišču, kjer sta morala oba pričevati. Pozdravila sta se, spregovorila pa nista. Nekaj tednov pozneje sta se slučajno srečala na cesti pred St. Ožbol-tom. Pavla je zardela, povedila glavo in ustavila korak — in tudi Ravnjak je stopil bolj po-časi: eden na drugega sta čaka-la, toda nobeden ni hotel prvi ziniti, in tako sta šla eden mimo drugega in sta se komaj po-zdravila. Ko sta se nekaj časa potem njuni poti zopet križa-li in je Pavla od daleč zagle-dala Ravnjaka, se je na mestu obrnila in zavila po stezi, da ji ne bi bilo treba mimo njega.

Bada sta se imela ko nekda-j. Toda Pavla je bila užaljena in tudi dostojno se ji ni zdelo in za dekle nič primerno, da bi se bila svojemu nekdanjemu že-ninu nastavljala, ko jo je tako hitro pustil in se na drugo obe-sil. Njega, Ravnjaka, pa je bilo sram in sitno mu je bilo, da bi jo znova snubil, tem bolj, ker se mu je zdelo, da mu noče od-pustiti in ga ne mara več.

(Dalje prihodnjic)

Pin-up picture for the man who "can't afford" to buy an extra war bond...

YOU'VE HEARD PEOPLE say: "I can't afford to buy an extra War Bond." Perhaps you've said it yourself... without realizing what a ridiculous thing it is to say to men who are dying.

The very least that you can do is to buy an extra \$100 War Bond... above and beyond the Bonds you are now buying or had planned to buy. In fact, if you take stock of your resources,

you will probably find that you can buy an extra \$200... or \$300... or even \$500 worth of War Bonds.

Sounds like more than you "can afford"? Well, young soldiers can't afford to die, either... yet they do it when called upon. So is it too much to ask of us that we invest more of our money in War Bonds... the best investment in the world today? Is that too much to ask?

Oglas za četrto vojno posojilo, za katero je baš sedaj v teku kampanja, je brezplačno dalo vodstvo Enakopravnosti.

Let's All BACK THE ATTACK!

SEZNAM	
S KOM MORETE POMAGATI K ZMAGI	*
MASCOBE IN MASTNI ODPADKI	Prodajte vašemu mesarju
KOVINSKI ODPADKI	Povprašajte v vaši mestni dvorani
SHRANITE STARE CASOPISE	Pokličite PR. 6100 za odpremo
KOSIRNE SKATLJICE	— Operite jih — Striže jih — Shranite jih — Oddajte jih
na pristojna mesta za pobiranje	
* Pobiranje v Clevelandu: na vzhodni strani: prvo nedeljo v mesecu; na zapadni strani: tretjo nedeljo v mesecu	

